

[Bindslev.]

Kommunalbestyrelse og for de byggeinteresserede Kredse her i Byen og dermed for hele Byens Befolkning.

Valdemar Sørensen: Vidste man det ikke før, saa har de Henvendelser, som udefra er tilgaaet Udvalget, givet et tydeligt Indtryk af de mange Interesser af økonomisk, erhvervsmæssig og social Art, der knytter sig til det foreliggende Lovforslag. Materialets Omfang kunde maaske støtte den Anskuelse, at Rigsdagen burde tage sig længere Frist til Behandlingen af en Lovgivning som denne. Gennemgaar man imidlertid de fremkomne Indlæg og sammenholder dem med Lovforslagets Bestemmelser, viser det sig hyppigst, at fortsatte Overvejelser næppe vil faa større Betydning i de talrige Tilfælde, hvor Resultatet alligevel til syvende og sidst vil blive en ren skønsmæssig Afgørelse til den ene eller den anden Side.

Mod en Udskydelse af Lovens Vedtagelse taler samtidig det Hensyn, Rigsdagen utvivlsomt skylder Københavns Kommune, hvis ganske ubrugelige Byggelovgivning har affødt en Tilstand, der snarest maa bringes til Ophør, idet hverken Administrationen, Borgerne eller det hele Bysamfund kan være tjent med den. Lykkeligvis kan det som en Kompliment til Københavns Kommunalbestyrelse og Administration siges, at man har undgaaet de korruptive Muligheder, som upaatvivleligt knytter sig til det vidtgaaende Dispensationssystem, man har været nødt til at anvende under den forældede Byggelov af 1889. F. Eks. har det ikke altid været let at se for Køberne af Kommunens Byggegrunde, hvad de egentlig betalte for, naar de ikke kunde bebygge disse Grunde, medmindre samme Administration gav dem Dispensation i stor Udstrækning fra Lovens Bestemmelser. Dette og andre Forhold er af den Art, at de nødvendigvis maa bringes til Ophør saa snart som muligt, og naar man nu i Københavns Kommunalbestyrelse har anvendt lang Tid og megen Omhyggelighed for at udarbejde det Forslag til en Byggelov, der danner Grundlaget for den højtærede Indenrigsministers Forslag, forekommer det mig rigtigt og rimeligt, at Rigsdagen, naar det er lykkedes at opnaa, hvad de store principielle Linier angaar, Enighed mellem alle Partier i Udvalget, fører Forslaget igennem i denne Samling.

Hvad angaar de enkelte Bestemmelser i Ændringsforslagene, skal jeg indskrænke mig til at omtale de Ting, der for mit Vedkommende spillede den største Rolle under

Førstebehandlingen. Der var bl. a. § 55 om Indrettelsen af Beboelsesrum, hvor der ganske vist i Lovforslaget var indført den Forbedring, at der herefter i en Lejlighed skulde være et Opholdsrum paa mindst 15 m². Man fastholdt den gamle traditionelle Loftshøjde paa 2,5 m, men man udtog af selve Lovforslaget den ligeledes sædvanlige Bestemmelse om, at intet Beboelsesrum maa være under 6 m², en Bestemmelse, som har staaet i Københavns Byggelovgivning lige siden 1856.

Som det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen sagde, har dette Punkt i Lovforslaget vakt stor Strid mange Steder, men vi, der ser ikke saa meget paa Københavns Byggelovgivning med de byggeinteresseredes, med Økonomernes Øjne, men maa betragte Spørgsmaalet ud fra den sociale og bolig-mæssige Indstilling, vi har fundet, at den Tendens, der var fremme til at indskrænke Beboelsesrummenes Størrelse, var i Modsætning til alt, hvad vi maatte betragte som sundt og naturligt i Boligudviklingen. Dette, at man udtog Bestemmelsen om Minimumsarealet for et Beboelsesrum af Loven og henlagde den til Byggevedtægten og oven i Købet dør aabnede Muligheden for en yderligere Nedsættelse, var af den Art, at det forekommer mig, at enhver, der interesserer sig for Boligspørgsmaal, for Bolig-hyggejne og for Folkehgygejne, maatte være imod det, og jeg har aldrig i denne Tanke om at formindske Beboelsesrummenes Størrelse kunnet se andet end netop en Cadeau til et Nybyggeri, hvis Vanskelighed ved at præstere Lejligheder til en Pris, som Folk kan betale, ikke er ukendt for nogen. Af gavnlig Betydning for de Mennesker, der skal bebo Lejligheden, er det ikke, og af væsentlig Betydning for Byggeriet kan det heller ikke være.

Det Areal, man i Dag benytter til en almindelig 2 Værelses Lejlighed, vil nogenlunde svare til, om man fremtidig bygger en Lejlighed med et Opholdsrum paa 15 m² og 2 smaa Opholdsrum paa 6 m², og et Køkken paa andre 6 m². Der kan ikke i Tanken om at nedsætte disse 6 m² til 4 ligge noget som helst andet Hensyn end Hensynet til den Byggevirkosomhed, der naturligvis vil komme saa billigt fra det som muligt. Men det er et Hensyn, der ikke kan gælde i denne Byggelovgivning, og navnlig ikke over for en Grundregel, som er fastholdt uafbrudt i den københavnske Byggelovgivning i snart 100 Aar. Det vilde være en saadan Forringelse af de hygiejniske Bestemmelser i Byggelovgivningen, at jeg for mit Vedkommende vilde have betragtet det som et